

Abstrakt

Tématem práce je problém existence vědomí ve fyzikálním světě. Východiskem je odmítnutí převládajícího přístupu v současné filosofii mysli, jenž pojednává fenomenální vědomí odtrženě od intencionality, a příklon k názoru, že fenomenální charakter vědomí a intencionalita jsou neodlučitelné a není možné porozumět jednomu, aniž bychom porozuměli druhému. Otázka existence vědomí ve fyzikálním světě je tedy nahlížena jako otázka existence (vědomé) intencionality ve fyzikálním světě. S cílem získat takovou analýzu intencionality, která na jedné straně podrží její fenomenální charakter s perspektivou první osoby a na druhé straně nám umožní nahlédnout, jakým způsobem může být takto neredukovaná intencionalita realizována ve fyzikálním světě, jsou diskutovány úvahy Petera Strawsona, G. E. M. Anscombové, Tima Crana, Colina McGinna a Johna Searla. Výsledkem těchto analýz je náčrt takového pojetí intencionality, jež dovoluje chápat fundamentální vrstvu intencionality jako proces ve fyzikálním světě a vyšší vrstvy intencionality jako rozvinutí této fundamentální vrstvy. Pro toto pojetí jsou klíčové dvě teze: vývoj intencionality od fundamentální vrstvy k vyšším vrstvám je pochopitelný pouze z perspektivy první osoby; v úvahách o existenci vědomí ve fyzikálním světě je nezbytné být si vždy vědom smyslu toho kterého zkoumání: zda jde o otázky ontologické, nebo nikoli. Problém vztahu vědomí a fyzikálního světa je ukázán jako důsledek nedostatečného porozumění dvojímu smyslu objektivity a roli subjektivitu v intencionální struktuře.

Klíčová slova:

vědomí, intencionalita, intencionální předmět, vnímání, zkušenost, problém mysli a těla, objektivita, subjektivita, fenomenální charakter, fyzikalismus, perspektiva první osoby, kauzalita